

طلاق عاطفی، تقدیر نیمی از ازدواج‌ها

«از هر دو ازدواج یک ازدواج در مرحله طلاق عاطفی است.» یک روانشناس روز گذشته این آمار وحشتناک را در حالی ارائه داده است که خانواده ایرانی در دهه‌های اخیر با مشکلات عدیده‌ای دست به گریبان بوده است.

«از هر دو ازدواج یک ازدواج در مرحله طلاق عاطفی است.» یک روانشناس روز گذشته این آمار وحشتناک را در حالی ارائه داده است که خانواده ایرانی در دهه‌های اخیر با مشکلات عدیده‌ای دست به گریبان بوده است. نرخ طلاق در دهه‌های اخیر همواره افزایش یافته است، تا جایی که عنوان می‌شود هر ساعت ۱۸ یا ۱۹ طلاق در ایران اتفاق می‌افتد. اما بحران در این زمینه زمانی هشداردهنده‌تر می‌شود که بدانیم سرنوشت درصد قابل توجهی از ازدواج‌هایی که ظاهراً به طلاق ختم نمی‌شوند، طلاق عاطفی است. کارشناسان نرخ طلاق عاطفی را دو برابر طلاق رسمی می‌دانند.

به گزارش سلامت نیوز، روزنامه آرمان نوشت: بر اساس گزارش‌های مندرج در سایت سازمان ثبت احوال کشور در ۹ ماهه نخست سال گذشته بیشترین طلاق ثبت‌شده مربوط به ترکیب سنی مردان ۳۰-۳۴ ساله و زنان ۲۵-۲۹ ساله است. در سال گذشته ۱۲ هزار و ۲۷۸ مورد واقعه طلاق ثبت شده است. ۲۵ درصد ازدواج‌ها در کشور به طلاق منجر می‌شود. میزان طلاق در کشور روز به روز در حال افزایش است و آمارهای کشور نشان می‌دهد که یک چهارم ازدواج‌ها به طلاق منجر می‌شود. امروزه آمار جدایی که به دنبال عدم درک، تفاهم و بدون درگیری میان زوجین رخ می‌دهد، به رقمی رسیده است که می‌توان با اعلام آن، هشدار جدی به جامعه داد. موضوع نگران‌کننده دیگر طلاق عاطفی است. آنطور که آسیب‌شناسان مسائل اجتماعی می‌گویند، طلاق عاطفی دو برابر طلاق رسمی است. این نوع طلاق به این معنی است که زوجین زیر یک سقف زندگی و به دلیل فرزندان و مسائل مالی، یکدیگر را تحمل می‌کنند، اما از نظر عاطفی، دچار بی‌وفایی شده‌اند.

نیمی از زوجین کشور در مرحله طلاق عاطفی

یک روانشناس و مشاور ارشد خانواده ادعا کرد که از هر دو ازدواج یک ازدواج در مرحله طلاق عاطفی است. تورج شمشیری با تاکید بر اینکه طلاق عاطفی یکی از مخوف‌ترین و مخفی‌ترین انواع طلاق‌ها است، می‌گوید: طلاق عاطفی نام‌های مختلفی همچون طلاق خاموش، طلاق تاریک، و... دارد که هرگاه هرگونه اختلال در روابط عاطفی، شناختی، جنسی و زناشویی بین زوجین توأم با عدم درک متقابل و همدلی باشد، باعث ایجاد بدبینی و کاهش فعالیت‌های مشترک و سردی روابط زوجین خواهد شد که به مرور زمان جاذبه و اعتماد به یکدیگر ضعیف و پروسه بی‌تفاوتی و طلاق عاطفی آغاز می‌شود. به گفته او بیشتر کسانی که برای طلاق قانونی به دادگاه‌ها مراجعه می‌کنند، مرحله طلاق عاطفی را طی کرده‌اند. شمشیری درباره آماری که نشان‌دهنده طلاق عاطفی است، می‌افزاید: در کشور ما پایگاه رسمی وجود ندارد، هر نهادی یک آمار می‌دهد. اما بر اساس تحقیقات می‌توان ادعا کرد از هر دو ازدواج یک ازدواج در مرحله طلاق عاطفی است. یکی از مهم‌ترین دلایل این امر، صحبت نکردن درباره این آسیب و عدم ریشه‌یابی است یا می‌توان مدعی بود راهکارها ارائه نمی‌شود و کم‌کم از درون، جامعه را می‌پوساند. در گذشته از هر ۱۵ و ۱۶ ازدواج یک طلاق داشتیم، اما در حال حاضر این رتبه در تهران به یک رسیده است.

شمشیری درباره اینکه آیا با گذشت زمان، طلاق عاطفی رخ می‌دهد، یادآوری می‌کند: طلاق عاطفی از همان سال‌های اول ازدواج رخ می‌دهد، حتی می‌تواند از دوران آشنایی و نامزدی تا آخر عمر رگه‌های طلاق عاطفی در زندگی زوجین ایجاد شود، اما شایع‌ترین آنها در دهه سوم و چهارم زندگی و دهه پنجم و ششم زندگی است. این روانشناس معتقد است: شاید در ابتدای زندگی مشترک به دلیل جاذبه‌های عاطفی، روانی، جنسی، معنوی و شخصیتی این اتفاق رخ ندهد، اما باید گفت که برای طلاق عاطفی ما زمان مشخصی نداریم؛ همیشه باید آماده دفاع در برابر طلاق عاطفی باشیم و مهارت‌های دفاع را قبل از ازدواج آموزش ببینیم و به همان مثلث ازدواج که متشکل از بلوغ ازدواج، هارمونی شخصیتی و هارمونی جنسی است، رسیده باشیم. او با بیان توصیه‌هایی ادامه می‌دهد: ما باید در گفت‌وگوهای قبل از ازدواج خط قرمزهای خود را معین کنیم، مطمئن باشیم با محبت، ایثار و عشق نمی‌توان این خط قرمزها را زرد کرد. خیلی به‌ندرت این تغییرات رخ می‌دهد، از همان ابتدا باید برای یکدیگر مرزها، باید و نبایدها را مشخص کنیم. این مشاور ارشد خانواده به مراحل ایجاد طلاق عاطفی اشاره می‌کند و می‌افزاید: اولین مرحله از طلاق عاطفی اعتراض‌های مکرر به رفتارهای یکدیگر است، زمانی که تعداد چراها با ادبیات خشن زیاد شود به این معنا است که وارد طلاق عاطفی شده‌اید. مرحله دوم دعوا و کشمکش و خشونت‌های لفظی و حتی فیزیکی است. مرحله سوم مرحله‌ای است که به دلیل کشمکش‌ها و دعوایا به تنفر زوجین از یکدیگر ختم می‌شود.

او با اشاره به خطرناک‌ترین مرحله طلاق عاطفی یادآوری می‌کند: مرحله چهارم از طلاق عاطفی مرحله بی‌تفاوتی است، در این مرحله زوجین با یکدیگر حرف نمی‌زنند و نسبت به عملکرد و کارهای همدیگر بی‌تفاوت هستند. به گفته او در مرحله یک و دو ما امید داریم فرد را از مرحله طلاق عاطفی برگردانیم، اما برگرداندن زوجین از مرحله چهارم خیلی سخت و مشکل است. خانواده‌ها به محض شناسایی مرحله آغازین طلاق عاطفی باید با کمک یک فرد توانا از این بحران عبور کنند. به گزارش ایسنا، این روانشناس اصلی‌ترین علل طلاق عاطفی را عدم توجه مرد به همسر توأم با تحقیر می‌داند و می‌گوید: عدم توجه مرد به زن به‌ویژه با توهین و تحقیر موجب ایجاد کدورت و طلاق عاطفی خواهد شد. هر کجا اجبار و تحمیلی باشد، طلاق عاطفی در کنارش است.

وقتی زندگی بساز و بسوز می‌شود

رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران درباره چگونگی بروز طلاق عاطفی در بین زوجین می‌گوید: در طلاق عاطفی با اینکه زوجین زیر یک سقف زندگی می‌کنند، اما تحمل یکدیگر برایشان زجرآور و خسته‌کننده است. برای مثال در برخی مواقع زوجها درباره روابط خود اصطلاح «می‌سوزیم و می‌سازیم» را مطرح می‌کنند که این امر نشان‌دهنده بروز طلاق عاطفی و تحمل یکدیگر است. سید حسن موسوی چلک می‌افزاید: بروز طلاق عاطفی نشان‌دهنده عدم وجود صمیمیت بین اعضای خانواده است. باید دانست طلاق عاطفی به دلایل متعددی بستگی دارد که بخشی از آن را می‌توان در قالب دلزدگی‌های زناشویی، اختلافات گوناگون، تحت تاثیر فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی برشمرد. به گفته او امروزه زمان گفت‌وگو در بین اعضای خانواده چندان طولانی نیست و بنابر پژوهش‌های انجام‌شده در سال‌های گذشته میانگین مکالمه بین اعضای خانواده‌های ایرانی ۱۵ دقیقه عنوان شده که این امر در سال‌های اخیر تحت تاثیر شبکه‌های اجتماعی کاهش یافته است. رئیس انجمن مددکاران ایران برای جلوگیری از بروز طلاق عاطفی در بین زوجها تاکید می‌کند: در مرحله نخست باید به عنصر آموزش و یادگیری مهارت‌های ارتباطی، روابط زناشویی و... اهمیت داد، آن هم به این دلیل که معمولا نحوه ایجاد روابط زناشویی در کیفیت ارتباط بین زوجها ارتباط مستقیم دارد. در مرحله دوم نیز با توجه به مهارت‌های ارتباطی باید توان ایجاد جاذبه برای همسر و خانواده را داشت و این امر با کسب مهارت‌های ارتباطی، مهارت همسرمداری و... قابل یادگیری است.